

1921 ANAYASASI'NIN KABUL EDİLiŞİNİN 100. YILI
ULUSAL SEMPOZYUMU

<https://tbmm.gov.tr/1921anayasasinin100yilisempozyumu.htm>

Yer: TBMM Tören Salonu

1921 ANAYASASI'NIN KABUL EDİLİŞİNİN 100. YILI
ULUSAL SEMPOZYUMU

21 Ocak 2021 Perşembe

AÇILIŞ PROGRAMI

- 10.30 Kayıt
11.00 Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı
11.01 Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Yusuf TEKİN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR

Ankara Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

AÇILIŞ OTURUMU

13.00 - 14.15

YÜZÜNCÜ YILINDAN 1921 ANAYASASI'NA BAKIŞ

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Birol ÇETİN

Türk Tarih Kurumu Başkanı

Konuşmacılar

“Genel Hatlarıyla 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu”

Prof. Dr. Mehmet TURHAN (Online Katılım)

Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“Türk Devriminin Tarihsel Konumu”

Prof. Dr. Ali Murat ÖZDEMİR

Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“1921 Anayasası'na Esin Kaynağı Olan Cenûbi Garbi Kafkas Hükûmeti Anayasası”

Prof. Dr. Hale Fatma ŞIVGIN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

“1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu ve Uluslararası Siyasi Ortamın Tesiri: Self Determination Prensibi”

Prof. Dr. Selma YEL

Gazi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü

ONLINE OTURUMLAR

I. OTURUM

14.30 - 15.45

ANAYASACILIK VE 1921 ANAYASASI

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Ece GÖZTEPE

Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı

Konuşmacılar

*“1. Dünya Savaşı Sonrası Anayasacılık Hareketleri İçerisinde
1921 Anayasası'nın Yeri”*

Doç. Dr. Şafak EVRAN TOPUZKANAMIŞ

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

*“Halkçılık Programından Anayasaya: Popülist Anayasacılığa
Tarihsel Bir Bakış”*

Doç. Dr. Ozan ERGÜL

Atılım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

*“1921 Anayasası Döneminde TBMM'nin Eşitlik İlkesi
Uygulaması”*

Doç. Dr. Barış BAHÇECİ

İzmir Ekonomi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

*“1921 Anayasası'nın Yüzüncü Yılında Anayasa Hukukununun
Tarihle İmtihanı”*

Dr. Öğr. Üyesi Serkan YOLCU

İzmir Ekonomi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

II. OTURUM

16.00 - 17.15

1921 ANAYASASI'NIN FİKRİ TEMELLERİ

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Bihterin VURAL DİNÇKOL

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

Konuşmacılar

“İkili İktidar Dönemi Anayasası Olarak Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu'nun Düşünsel Temellerine Bakış”

Dr. Zeki ERASLAN

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu Başkan Yrd.

“1921 Anayasası'nda Fransız İhtilali Düşünce Akımlarının Etkisi”

Doç. Dr. Murat KÖYLÜ

Çağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“1921 Anayasası'nda Rousseau Etkisi”

Dr. Öğr. Üyesi Alper IŞIK

Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“1920'ler Vertigo Etkisi: Dünyada ve Türkiye'de Anayasal ve Yasal Değişimler”

Öğr. Gör. Sevil ZENGİN

Yozgat Bozok Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Görevlisi

22 Ocak 2021 Cuma

III. OTURUM

10.30 - 12.00

1921 ANAYASASI'NIN SİYASİ VE TARİHİ TEMELLERİ

Oturum Başkanı

Ahmet İYİMAYA

Avukat, 24. Dönem Milletvekili, Eski Adalet Komisyonu Başkanı

Konuşmacılar

“I. BMM’de Rejim Tartışmalarının 1921 Anayasası’na Yansıması”

Doç. Dr. Christos TEAZIS

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi

“Siyasal ve Yönetel Yapının Devrimle İnşası: Türkiye-Fransa Örneği”

Dr. Öğr. Üyesi Rukiye SAYGILI

Selçuk Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi

“Atatürk’ün Nutuk Adlı Eserinde 1921 Anayasası”

Prof. Dr. İsmail ÖZÇELİK

İstanbul Aydın Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

“Atatürk Dönemi Türk Diplomasisi ve 1921 Anayasası”

Doç. Dr. Ekrem Yaşar AKÇAY

Hakkâri Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi

“Millî Mücadele’nin Avustralya Basınında İzleri (1919-1921)”

Dr. Sinan KIYANÇ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

IV. OTURUM

14.15 - 15.30

KARŞILAŞTIRMALI ANAYASACILIK HAREKETLERİ VE 1921 ANAYASASI

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Faruk BİLİR

Kişisel Verilerin Korunması Kurumu Başkanı

Konuşmacılar

“100’üncü Yılında 1921 Yılı Anayasaları: Gürcistan, Polonya ve Türkiye Örneği”

Doç. Dr. Mehmet GÜNEŞ

Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“1921 Anayasası’nın Oluşturduğu Kuvvetler Birliği ve İşlevler Ayrılığı Modelinin 1918 RSFCS Anayasası’na Benzerlikleri ve Farklılıkları”

Dr. Davut ÖZYURT

ROKETSAN A.Ş. Genel Müdür Yrd.

“Milletin Bağımsızlığını, Yine Milletın Azim ve Kararı Kurtaracaktır: 1921 Anayasası ve 2005 Irak Anayasası’nın Yapım Süreçlerinin Karşılaştırılması Üzerine”

Dr. Ahmet EKİNCİ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

“1919 Polonya Anayasası (Küçük Anayasa) ile 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu’nun Benzerlikleri”

Arş. Gör. Ceyhun ÖZ

Atatürk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

V. OTURUM

15.45 - 17.15

1921 ANAYASASI'NDA DEMOKRASİ VE EGEMENLİK

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Anayasa Mahkemesi Üyesi

Konuşmacılar

“1921 Anayasası: Millî Egemenliğe Dayalı Ulus Devletin Kuruluşu”

Dr. Öğr. Üyesi Derya DOĞRU

Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“1921 Anayasası'na Göre Uluslararası Antlaşmaların Yapılışı”

Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe İSAYEV

Kırklareli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“1921 Anayasası'nda Millî Egemenlik Anlayışı”

Dr. Öğr. Üyesi Bayram DOĞAN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi

“1921 Anayasası ile Değişen Egemenlik Anlayışının Türk Demokrasisine Etkisi”

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Hakan ÖZÇELİK

İstanbul Aydın Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

“Osmanlı'dan 1921 Anayasası'na Türk Hukukunda Egemenlik”

Arş. Gör. Feyza ÖLÇEK

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

23 Ocak 2021 Cumartesi

VI. OTURUM

10.30 - 11.45

1921 ANAYASASI'NDA YASAMA-YÜRÜTME İLİŞKİLERİ

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Ömer ANAYURT

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

Konuşmacılar

“Niyet ile Kısmet Arasında Siyasal İktidarın Kullanımı: 1921 Anayasası Uygulamasında Yasama Üstünlüğünden Yürütme Hâkimiyetine Geçiş”

Dr. Abdülkadir SAKA

Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

“1921 Anayasası Meclis Hükûmeti Sisteminin Özgünlüğü ve Tarihten Günümüze Karşılaştırmalı Bir Analizi”

Dr. Sezen KAMA IŞIK

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

“1921 Anayasası'nda Meclis Başkanının Yeri”

Arş. Gör. Merve ALÇIK

Kırklareli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

“1921 Anayasası Döneminde Yürütme Organının Yasama Organından Ayrışması Sürecinde Devlet Başkanlığı ve Başbakanlık Makamlarının Oluşumu”

Prof. Dr. Yüksel METİN

Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı

Arş. Gör. Ayşe YAMAN KAPLAN

Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

VII. OTURUM

12.00 - 13.15

1921 ANAYASASI'NDA MERKEZİ YÖNETİM–YEREL YÖNETİM İLİŞKİLERİ

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Bahtiyar AKYILMAZ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

Konuşmacılar

“1921 Anayasası'nda Umumi Müfettişlik”

Dr. Öğr. Üyesi Gülden ÇAMURCUOĞLU

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“1921 Anayasası Döneminde Valiliğin İdari Teşkilat İçindeki Yeri ve Sonraki Anayasalar Bağlamında Değişimi”

Dr. Öğr. Üyesi Hulusi Alphan DİNÇKOL

Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“Merkezden Yönetim/Yerinden Yönetim İlkeleri Bakımından 1921 Anayasası'nın Öngördüğü İdari Sistem”

Arş. Gör. Ekin SEVİNÇ

Trabzon Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

“1921 Anayasası'nda Mülkileşmenin Halkçılık İlkesi ile Kavranışı: Şûralar”

Arş. Gör. Kardelen KAMİLOĞLU

Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

VIII. OTURUM

13.30 - 14.45

1921 ANAYASASI'NDA YARGI VE TEMEL HAKLAR

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Yüksel METİN

Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı

Konuşmacılar

“Yargı Erkinin 1921 Anayasası'nda Tezahürü ve İlk Dönem İstiklal Mahkemeleri”

Dr. Öğr. Üyesi Ebru YAVUZ YAYLA

İzmir Bakırçay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“1921 Anayasası Döneminde İdari Yargı: Osmanlı'dan Cumhuriyet Dönemine Bir İdari Yargı Mirası Kalmış mıdır?”

Dr. Öğr. Üyesi Bahadır APAYDIN

Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

“1921-1924 Yılları Arasında Türk Siyasal Hayatında Kadımlar”

Dr. Öğr. Üyesi Halil Emre DENİŞ

Hakkâri Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi

“Osmanlı'dan Günümüze Vatandaşlık: 1921 Anayasası Vatandaşlık Anlayışı Bağlamında Bir İnceleme”

Arş. Gör. Aslıhan KAPLAN ARIK

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

IX. OTURUM

15.00 - 16.15

1921 ANAYASASI'NIN YAPILIŞ USULÜ VE TATBİKİ

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Abdurrahman EREN

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

Konuşmacılar

*“1921 Anayasası'nın Yapım Sürecinde Tartışmaların Odağında
Yer Alan Mesleki Temsil Usulü”*

Dr. İsmail YAZICIOĞLU

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Araştırma Görevlisi

*“1921 Anayasası Tartışmalarında Mesleki Temsil ve Koçzade
Mehmet Şükrü Bey”*

Prof. Dr. Ahmet ALTINTAŞ

Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

“Bir Yumuşak Anayasa Örneği Olarak 1921 Anayasası”

Dr. Meriç KARAGÖZLER

Trakya Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Araştırma Görevlisi

KAPANIŞ OTURUMU – GENEL DEĞERLENDİRME

16.30

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Hasan Tahsin FENDOĞLU

Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

Konuşmacılar

Prof. Dr. Yusuf TEKİN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR

Ankara Üniversitesi Rektörü

Mehmet Ali KUMBUZOĞLU

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri

